

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
NOVEMBER 2016

SESOTHO PUO YA LAPENG: PAMPIRI YA II
SESOTHO HOME LANGUAGE: PAPER II

Nako: Dihora tse 3

Matshwao: 100

BALA DITAELO TSE LATELANG KA TLHOKO

1. Pampiri ena e na le maqephe a 4. Etsa bonnete ba hore a felletse.
  2. Etsa bonnete ba hore o kgetha dipotso ka nepo.
  3. Pampiri e arotswe dikarolo tse pedi, Karolo A le Karolo B.
  4. Araba dipotso tse NNE feela.
    - Karolong ya A o tlameha ho araba **Potso ya 1** e be o kgetha e le **nngwe** potsong ya 2.
    - Karolong ya B o tlameha ho araba **Potso ya 3** e be o kgetha e le **nngwe** potsong ya 4.
  5. Qala potso e nngwe le e nngwe leqepheng le letjha.
  6. Ho bohlokwa ho ngola ka mongolo o makgethe o balehang.
-

KAROLO YA A PADI**O tlameha ho araba Potso ya 1.****POTSO YA 1 LEJWE LA KGOPISO: T. LETSHABA**

Bala qotso e ka tlase o nto araba potso e thehilweng hodima yona.

Mohlouwa: E le hore Naledi o nahana o molemo ka eng ha a nqhelela ka thoko habohloko tjena, hoba le yena molekane eo wa hae ke mofutsana enwa ya kollang ntsi hanong? Ke tjho ntja feela tjena ya selahlwa-le-boya, ngwana wa lenyekathipa.

Na ke toka hore lelapa la Tsietsi le tlatlatjwe le ho hloko fatswa hobane e le la bafutsana?

Tiisa ntlhakemo ya hao o itshetlehile ka diketsahalo tsa tshwantshiso.

- Bolelele ba moqoqo wa hao e be mantswe a 400–450.
- Ngola palo ya mantswe qetellong ya karabo ya hao.
- Hopola ho etsa moralo pele o ngola karabo ya hao.
- Etsa bonnete ba hore moralo wa hao o hlahisa dintlha tsa bohlokwa.

[30]

LE**POTSO YA 2 DIPALE MOHLAHLABI TSHITA kapa MOHLOMONG HOSANE****Mohlahlobi Tshita: K.P.D. Maphalla**

Kgetha e le nngwe feela, 2.1 kapa 2.2.

- Bolelele ba moqoqo e be mantswe a 400–450.
- Se le bale ho iketsetsa moralo.

2.1

'Taba ena ya hore Baholo a kgutlele mosebetsing ke fofotho,' ho realo Kapotene Kokomoha, a rabaka ka ofising jwaloka kgoho e tjheswang ke lehe.

Ditaba tsa Kokomoha ha di a fapana le tse etsahalang naheng ya rona. Manyofonyofo a hlahang bukeng ena ke ao re phelang le ona.

Bapisa diketsahalo tsa pale le tse etsahalang naheng ya rona.

[30]

KAPA

2.2

'Therekella kwana wena', ho kgaruma Kokomoha a se a ntse a kokomoha. 'Ha o tsebe moo ho tahelwang teng?'

Mantswe a ka hodimo a re tsebisa ho hong ka Kokomoha. Mongodi o sebedisitse ditsela tse itseng ho re manollela semelo sa hae. Di sebedise ho totobatsa semelo sa hae ka botlalo.

[30]

KAPA

Mohlomong Hosane: K.P.D. Maphalla

Kgetha e le nngwe feela, 2.3 kapa 2.4.

- Bolelele ba moqoqo e be mantswe a 400–450.
- Se lebale ho iketsetsa moralo.

2.3 **Ntwa ya basadi**

Batho ba ne ba se ba kgobokane, ba bohile ha ngwale e kgiba. Bana ba ne ba le teng, ba bohile se etsahalang. Banna le bona ba ne ba le teng, le bona ba bohile.

Sebedisa qotso e ka hodimo ho araba potso e tla latela.

E ne e le pono e hlabisang dihlong, haholoholo ha re elellwa hore batho ba baholo bao re nkang hore ba lokela ho kgalema le ho bontsha bana tsela, le bona ba bohile ketsahalo ena e tshabehang. Athe batho ba bomme bona ba hlahiswa ka tsela e jwang?

Bua ka tsela eo mongodi a hlahisang bomme ka yona. Na ke setshwantsho se behang bomme boemong bo ba loketseng kapa tjhe? Hlahisa maikutlo a hao.

[30]

KAPA

2.4 **Tsoha hle, molebedi!**

Bala qotso e ka tlase o nto araba potso e tla latela.

E ne e se neng ha ke utlwa thimola e se e lla, monnamoholo a se a kebisitse hlooho, a kgakgathisa mahanana. Dinotlolo di ne di leketlile lephakong la hae, hona moo a neng a hlomme sethunya teng.

Iqapele sehlooho sa hao se tsamaellanang le diketsahalo tsa pale ena, o hlahise mabaka a hao o itshetlehile ka diketsahalo tsa pale.

[30]

60 matshwao

KAROLO YA B KGOKAHANO

Araba dipotso tse **PEDI** feela karolong ena.

- Bolelele ba tema e be mantswe a 250–300.
- Etsa moralo pele o araba potso.
- O lokela ho araba Potso ya 3.
- Kgetha potso e le nngwe potsong ya 4.

POTSO YA 3 Tlaleho/Raporoto

O lokela ho araba potso ena.

O ne o le teng ha Mmambehle le Mmamonoto ba lwana. O paki nyeweng e hlahletsweng ke Mmamonoto sepoleseng. Ba sepolesa ba o kopile ho ngola raporoto ya tse etsahetseng.

Ngola raporoto eo ka botlalo.

[20]

LE**POTSO YA 4**

Kgetha e le nngwe feela, 4.1 kapa 4.2.

4.1 Lengolo

Malomao o ile a itela ho o kenya sekolo hoba o ne o se o setse le mmao ya neng a kolla ntsi hanong. Jwale o phethile dithuto tsa hao tsa boqwetha. O fumane mosebetsi mme o bona ho lokela ho ngolla malomao lengolo le mo lebohang ha a o thusitse.

[20]

KAPA**4.2 Puo**

Mosuwelhloho wa sekolo seo o neng o se kena o o memme ho tla fana ka puo baithuting ba sekolo sa hae. Sepheo sa puo ya hao ke ho kgothaletsa baithuti ho sebetsa ka thata sekolong hore ba be le bokamoso bo botle.

[20]

40 matshwao

Matshwao kaofela: 100